

32001L0077

L 283/33

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

27.10.2001.

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2001/77/EK
(2001. gada 27. septembris)**

par tādas elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektrības tirgū, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus

Eiropas parlaments un eiropas savienības padome,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽⁴⁾,

tā kā:

- (1) Neizsīkstošo enerģijas avotu pielietojuma potenciālu Kopienā pašlaik izmanto nepietiekoši. Kopiena atzīst, ka vajadzība veicināt neizsīkstošo enerģijas avotu izmantošanu ir prioritārs pasākums, ņemot vērā to, ka šo avotu izmantošana dod ieguldījumu vides aizsardzībā un noturīgā attīstībā. Turklāt tas var arī radīt darba vietas vietējā līmenī, pozitīvi ietekmēt sociālo kohēziju, uzlabot piegāžu drošību un ļaut ātrāk sasniegt Kioto izvirzītos mērķus. Tādēļ jānodrošina šī potenciāla labāka izmantošana iekšējā elektrības tirgū.
- (2) Tādas elektrības pielietojuma veicināšanai, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, Kopienā ir augsta prioritāte, kā izklāstīts *Baltajā grāmatā* par neizsīkstošajiem enerģijas avotiem (še turpmāk — "*Baltā grāmata*"), tādu iemeslu dēļ kā energoapgādes drošība un daudzveidība, vides aizsardzība un sociālā un ekonomiskā kohēzija. To apstiprinājusi Padome savā 1998. gada 8. jūnija rezolūcijā par neizsīkstošajiem enerģijas avotiem ⁽⁵⁾ un Eiropas parlaments savā rezolūcijā par *Balto grāmatu* ⁽⁶⁾.
- (3) Tādas elektrības pielietošana, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, veido nozīmīgu daļu to pasākumu kompleksā, kas vajadzīgi, lai izpildītu prasības, ko paredz

Apvienoto Nāciju Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotais Kioto protokols, kā arī nozīmīgu daļu visos pasākumos turpmāku saistību izpildei.

- (4) Padome savos 1999. gada 11. maija secinājumos un Eiropas Parlaments savā 1998. gada 17. jūnija rezolūcijā par elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus ⁽⁷⁾, aicina Komisiju iesniegt konkrētu priekšlikumu attiecībā uz Kopienas sistēmu tādas elektrības ieviešanai iekšējā tirgū, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus. Turklāt Eiropas Parlaments savā 2000. gada 30. marta rezolūcijā par elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, un par iekšējo elektrības tirgu ⁽⁸⁾ uzsver, ka neizsīkstošās enerģijas sakarā ir būtiski noteikt valstīm saistošus un augstus mērķus, lai iegūtu rezultātu un sasniegtu Kopienas mērķus.
- (5) Lai nodrošinātu tādas elektrības, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, pieaugošu izplatīšanos tirgū vidēji ilgā laikā, būtu jāprasa, lai katra dalībvalsts sev nosaka orientējošus mērķus attiecībā uz tādas elektrības patēriņu, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus.
- (6) Šiem valsts līmeņa orientējošajiem mērķiem būtu jānosaka ar visām valsts saistībām, ko tā uzņēmusies kā daļu no tām Kioto protokolam atbilstošajām Kopienas saistībām, kas attiecas uz klimata pārmaiņām.
- (7) Komisijai būtu jāizvērtē, ciktāl dalībvalstis pietuvojušās savu orientējošo mērķu sasniegšanai un ciktāl atsevišķu dalībvalstu orientējošie mērķi saskan ar pasaules orientējošo mērķi - 12 % no bruto iekšzemes enerģijas patēriņa līdz 2010. gadam, ņemot vērā, ka ar *Baltās grāmatas* orientējošo mērķi Kopienai kā vienam veselam - 12 % līdz 2010. gadam — ir dota nodēroīga ievirze centienu pastiprināšanai Kopienas, kā arī dalībvalstu līmenī, ņemot vērā vajadzību atspoguļot atšķirīgo stāvokli dalībvalstīs. Ja tas nepieciešams mērķu sasniegšanai, Komisijai būtu jāiesniedz priekšlikumi Eiropas Parlamentam un Padomei, un tie var ietvert obligātus mērķus.
- (8) Ja par enerģijas avotu izmanto atkritumus, dalībvalstīm jāpilda spēkā esošie Kopienas tiesību akti par atkritumu apsaimniekošanu. Šīs direktīvas piemērošana neierobežo definīcijas, kas izklāstītas Padomes 1975. gada 15. jūlija Direktīvas 75/442/EEK par atkritumiem ⁽⁹⁾ 2.a un 2.b pielikumā. Atbalstam neizsīkstošo enerģijas avotu izmantošanai vajadzētu būt saskanīgam ar citiem Kopienas mērķiem, jo īpaši ievērojot atkritumu apstrādes hierarhiju. Tādēļ

⁽¹⁾ OV C 311 E, 31.10.2000., 320. lpp. un OV C 154 E, 29.5.2001., 89. lpp.

⁽²⁾ OV C 367, 20.12.2000., 5. lpp.

⁽³⁾ OV C 22, 24.1.2001., 27. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 2000. gada 16. novembra atzinums (OV C 223, 8.8.2001., 294. lpp.), Padomes 2001. gada 23. marta kopējā nostāja (OV C 142, 15.5.2001., 5. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2001. gada 4. jūlija lēmums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts). Padomes 2001. gada 7. septembra lēmums.

⁽⁵⁾ OV C 198, 24.6.1998., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 210, 6.7.1998., 215. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 210, 6.7.1998., 143. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 378, 29.12.2000., 89. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 194, 25.7.1975., 39. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 96/350/EK (OV L 135, 6.6.1996., 32. lpp.).

- nākotnē ar atbalsta sistēmu neizsīkstošo enerģijas avotu izmantošanai nebūtu jāveicina nešķirotu sadzīves atkritumu sadedzināšana, ja tādejādi ir apdraudēta hierarhijas ievērošana.
- (9) Šajā direktīvā izmantotā biomasas definīcija neierobežo atšķirīgas definīcijas izmantošanu valstu tiesību aktos tāda nolūkā, kas nav izklāstīts šajā direktīvā.
- (10) Ar šo direktīvu netiek prasīts, lai dalībvalstis atzītu, ka izcelsmes apliecinājuma iegāde no citām dalībvalstīm vai tai atbilstīga elektrības iepirkšana ir ieguldījums valsts kvotas saistību izpildē. Tomēr, lai veicinātu tirdzniecību ar elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, un lai palielinātu atklātību par labu patērētāja izvēlei starp elektrību, kas ražota, izmantojot izsīkstošos enerģijas avotus, un elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, nepieciešams apliecināt šādas elektrības izcelsmi. Izcelsmes apliecināšanas shēmas pašas par sevi nenozīmē tiesības gūt labumu no dažādās dalībvalstīs izveidotiem valsts līmeņa atbalsta mehānismiem. Svarīgi, lai visi tādas elektrības veidi, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, būtu ietverti minētajos izcelsmes apliecinājumos.
- (11) Svarīgi, lai izcelsmes apliecinājumi tiktu skaidri nošķirti no apmaiņai paredzētajiem zaļajiem sertifikātiem.
- (12) Vajadzība gūt valsts atbalstu neizsīkstošajiem enerģijas avotiem ir atzīta Kopienas pamatnostādņēs attiecībā uz valsts palīdzību vides aizsardzībai⁽¹⁾, kurās līdz ar citām iespējām ir ņemta vērā vajadzība internalizēt elektrības ražošanas ārējās izmaksas. Tomēr attiecībā uz šādu valsts atbalstu jāturpina piemērot Līguma noteikumi un jo īpaši tā 87. un 88. pants.
- (13) Jāizveido tiesiskais pamats neizsīkstošo enerģijas avotu tirgum.
- (14) Lai valsts līmenī atbalstītu neizsīkstošo enerģijas avotu izmantošanu, dalībvalstis pielieto dažādus mehānismus, tostarp zaļos sertifikātus, investīciju palīdzību, atbrīvošanu no nodokļiem vai to atvieglojumus, nodokļu atmaksāšanu un tiešās cenu atbalsta shēmas. Lai saglabātu ieguldītāju uzticību, svarīgs veids, kā sasniegt šīs direktīvas mērķi, ir garantēt minēto mehānismu pienācīgu darbību, līdz sāk darboties Kopienas sistēma.
- (15) Ir pārāgi lemt par Kopienas sistēmu attiecībā uz atbalsta shēmām, ņemot vērā ierobežoto pieredzi ar valstu shēmām un pašreizējo relatīvi nelielo daļu, ko veido tā elektrība par atbalsta cenām, kas saražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus Kopienā.
- (16) Tomēr pēc pietiekoši ilga pārejas laika atbalsta shēmas jāpielāgo iekšējam elektrības tirgum, kas pašlaik veidojas. Tādēļ Komisijai ir lietderīgi uzraudzīt stāvokli un atspoguļot to ziņojumā par valsts shēmu piemērošanā gūto pieredzi. Vajadzības gadījumā Komisijai, ņemot vērā minētā
- ziņojuma secinājumus, būtu jāizstrādā priekšlikums Kopienas sistēmas izveidei attiecībā uz atbalsta shēmām saistībā ar elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus. Šim priekšlikumam vajadzētu dot ieguldījumu valstu orientējošo mērķu sasniegšanā, būt saderīgam ar iekšējā elektrības tirgus principiem, un tajā būtu jāievēro dažādo neizsīkstošo enerģijas avotu īpatnības, kā arī dažādas tehnoloģijas un ģeogrāfiskās atšķirības. Tam būtu arī efektīvi jāveicina neizsīkstošo enerģijas avotu izmantošana un jābūt vienkāršam, bet tajā pat laikā pēc iespējas efektīvākam, jo īpaši attiecībā uz izmaksām, kā arī jāietver pietiekamus, vismaz septiņus gadus ilgas pārejas laikus, jāsauglabā ieguldītāju uzticība un jāizvairās no sarežģītām cenu struktūrām. Šī sistēma ļautu elektrībai, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, konkurēt ar elektrību, kas ražota, izmantojot izsīkstošos enerģijas avotus, kā arī samazinātu patēriņa cenu, vienlaikus vidēji ilgā laikā samazinot vajadzību pēc valsts atbalsta.
- (17) Elektrības, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, pieaugoša izplatība tirgū ļaus palielināt ražošanu, vienlaikus samazinot izmaksas.
- (18) Ir svarīgi izmantot tirgus konjunktūras un iekšējā tirgus stiprās puses un padarīt elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, konkurētspējīgu un pievilcīgu Eiropas pilsoņiem.
- (19) Veicinot neizsīkstošo enerģijas avotu tirgus attīstību, vajadzīgs ņemt vērā tās labvēlīgo ietekmi uz reģionu un vietējas attīstības iespējām, eksporta iespējām, sociālo kohēziju un nodarbinātību, jo īpaši attiecībā uz maziem un vidēja lieluma uzņēmumiem, kā arī neatkarīgiem enerģijas ražotājiem.
- (20) Būtu jāņem vērā neizsīkstošo enerģijas avotu nozares īpašā struktūra, jo īpaši pārskatot administratīvās procedūras, kas jāievēro, lai saņemtu atļauju tādas ražotnes būvniecībai, kurā paredzēts ražot elektrību, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus.
- (21) Noteiktos apstākļos nav iespējams pilnībā nodrošināt tādas elektrības pārvadi un sadali, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, minētās pārvades un sadales laikā neietekmējot elektrotīklu izturību un drošību, un šajā sakarā sniedzamās garantijas tādēļ var ietvert finansiālu kompensāciju.
- (22) Jaunu ražotāju, kas ražos elektrību, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, pieslēgšanas izmaksām vajadzētu būt objektīvām, atklātām un nediskriminējošām, un tajās pienācīgi jāievēro labums, ko tielam dod tajā ietvertais ražotājs.

⁽¹⁾ OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.

(23) Tā kā piedāvātās rīcības vispārējos mērķus pietiekamā kvalitātē nevar sasniegt atsevišķas dalībvalstis un tādēļ minētās rīcības mēroga vai seku dēļ šos mērķus labāk var sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līguma 5. pantā. Pasākumu izpildes nosacījumi tomēr būtu jāatstāj dalībvalstu ziņā, tā ļaujot katrai dalībvalstij izvēlēties režīmu, kas vislabāk atbilst tās konkrētajam stāvoklim. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Mērķis

Šīs direktīvas mērķis ir veicināt elektrības ražošanā izmantojamo neizsīkstošo enerģijas avotu nozīmes palielināšanos iekšējā elektrības tirgū un radīt pamatu vēlākai Kopienas sistēmai šajā jomā.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā lietotas šādas definīcijas:

- a) "neizsīkstošie enerģijas avoti" nozīmē neizsīkstošus nefosilus enerģijas avotus (vēja, saules, ģeotermālās, viļņu, plūdmaiņu, hidroenerģijas, biomasas enerģijas avotus; atkritumu deponēšanas vietās un notekūdeņu attīrīšanas iekārtās iegūtās gāzes; biogāzes enerģijas avotus);
- b) "biomasa" nozīmē bioloģiski noārdāmo frakciju produktos, atkritumos un lauksaimniecības (tostarp augu un dzīvnieku izcelsmes vielas), mežsaimniecības un līdzīgu nozaru atlikumos, kā arī bioloģiski noārdāmo frakciju rūpniecības un sadzīves atkritumos;
- c) "elektrība, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus" nozīmē elektrību, kas iegūta ražotnēs, kurās izmanto vienīgi neizsīkstošos enerģijas avotus, kā arī elektrību, kas, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, ražota hibrīduzņēmumos, kur izmanto arī parastos enerģijas avotus, kā arī ietverot atjaunojamo elektrību, ar ko piepilda enerģijas nesējus, un izņemot elektrību, kas rodas enerģijas nesēju pielietojuma rezultātā;
- d) "elektrības patēriņš" nozīmē valstī saražoto elektrību, tostarp pašražošanu, kam pieskaitīts importētais daudzums un no kā atņemts eksportētais daudzums (bruto nacionālais elektrības patēriņš).

Turklāt ir spēkā definīcijas, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 19. decembra Direktīvā 96/92/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz iekšējo elektrības tirgu ⁽¹⁾.

(1) OV L 27, 30.1.1997., 20. lpp.

3. pants

Valstu orientējošie mērķi

1. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai iedrošinātu lielāku tās elektrības patēriņu, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, saskaņā ar valsts orientējošajiem mērķiem, kas minēti 2. punktā. Šiem pasākumiem jābūt proporcionāliem sasniedzamajam mērķim.

2. Ne vēlāk kā 2002. gada 27. oktobrī un pēc tam ik pēc pieciem gadiem dalībvalstis pieņem un publicē ziņojumu, kurā nosaka valsts orientējošos mērķus attiecībā uz tādas elektrības patēriņu nākotnē, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, šo mērķi izsakot kā procentuālu daļu no elektrības patēriņa nākamajos 10 gados. Ziņojumā arī izklāsta pasākumus, kas veikti vai ko plānots veikt valsts līmenī, lai sasniegtu minētos valsts orientējošos mērķus. Lai noteiktu šos mērķus līdz 2010. gadam, dalībvalstis:

— ņem vērā pielikumā norādītās atsaucēs vērtības,

— nodrošina, lai mērķi būtu saderīgi ar visām tām valsts saistībām, ko tā uzņēmusies saistību par klimata pārmaiņām sakarā, kuras Kopienas uzņēmusies, ievērojot Kioto protokolu, kas pievienots Apvienoto Nāciju Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām.

3. Dalībvalstis līdz 2003. gada 27. oktobrim un pēc tam ik pēc diviem gadiem publicē ziņojumu, kurā ietverta valsts orientējošo mērķu sasniegšanas gaitas analīze, ņemot vērā jo īpaši klimata faktorus, kas varētu būt ietekmējuši šo mērķu sasniegšanu, un kurā norādīts, kādā mērā veiktie pasākumi ir saderīgi ar valsts saistībām klimata pārmaiņu sakarā.

4. Pamatojoties uz dalībvalstu ziņojumiem, kas minēti 2. un 3. punktā, Komisija novērtē, kādā mērā:

— dalībvalstīm izdevies pietuvināties saviem valsts orientējošajiem mērķiem,

— valsts orientējošie mērķi sader ar pasaules orientējošo mērķi 12 % apmērā no bruto nacionālā enerģijas patēriņa līdz 2010. gadam un jo īpaši ar orientējošo procentuālo daļu 22,1 % apmērā, ko veido elektrība, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, no kopējā elektrības patēriņa Kopienā līdz 2010. gadam.

Komisija līdz 2004. gada 27. oktobrim un pēc tam ik pēc diviem gadiem publicē savus secinājumus ziņojumā. Šim ziņojumam pēc vajadzības pievieno priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei.

Ja otrajā daļā minētajā ziņojumā secināts, ka valsts orientējošie mērķi šķiet esam neatbilstīgi tādēļ, ka tie nav pamatoti un/vai nav saistīti, pēc jaunākās zinātniskas informācijas, ar pasaules orientējošo mērķi, tad minētajos priekšlikumos piemērotā veidā iztīrī valstu mērķus, tostarp iespējamu obligātu mērķu noteikšanu.

4. pants

Atbalsta shēmas

1. Neierobežojot Līguma 87. un 88. pantu, Komisija izvērtē dalībvalstīs piemērotos mehānismus, saskaņā ar kuriem elektrības ražotājs, pamatojoties uz valsts iestāžu pieņemtiem noteikumiem, saņem tiešu vai netiešu atbalstu, un kuri varētu izpausties kā tirdzniecības ierobežošana, vērtējumā noskaidrojot, vai minētie mehānismi palīdz sasniegt mērķus, kas norādīti Līguma 6. un 174. pantā.

2. Komisija līdz 2005. gada 27. oktobrim sagatavo sīki izstrādātu ziņojumu par pieredzi, kas gūta, atsevišķi un vienlaikus piemērojot dažādos mehānismus, kas minēti 1. punktā. Ziņojumā izvērtē 1. punktā minēto atbalsta sistēmu efektivitāti, to skaitā izmaksu efektivitāti, tādas elektrības patēriņa veicināšanā, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, atbilstīgi valsts orientējošajiem mērķiem, kas minēti 3. panta 2. punktā. Šim ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumu Kopienas sistēmas izveidei attiecībā uz atbalsta shēmām saistībā ar elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus.

Priekšlikumam sistēmas izveidei vajadzētu:

- a) palīdzēt valstu orientējošo mērķu sasniegšanā;
- b) būt saderīgam ar iekšējā elektrības tirgus principiem;
- c) ņemt vērā dažādo neizsīkstošo enerģijas avotu īpatnības, kā arī dažādās tehnoloģijas un ģeogrāfiskās atšķirības;
- d) efektīvi veicināt neizsīkstošo enerģijas avotu izmantošanu, būt vienkāršam un vienlaikus pēc iespējas efektīvākam, jo īpaši attiecībā uz izmaksām;
- e) ietvert pietiekamus, vismaz septiņus gadus ilgus pārejas laikus attiecībā uz valsts atbalsta sistēmām un saglabāt ieguldītāju uzticību.

5. pants

Izcelsmes apliecinājums elektrībai, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus

1. Dalībvalstis līdz 2003. gada 27. oktobrim nodrošina, ka ir iespējams apliecināt elektrības, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, izcelsmi kā tādu šīs direktīvas nozīmē saskaņā ar objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ko noteikusi katra dalībvalsts. Tās nodrošina, ka pēc pieprasījuma šādā nolūkā izsniedz izcelsmes apliecinājumu.

2. Dalībvalstis var iecelt vienu vai vairākas kompetentas iestādes, kas nav atkarīgas no ražošanas un sadales darbībām, lai tās uzraudzītu šādu izcelsmes apliecinājumu izsniegšanu.

3. Izcelsmes apliecinājumā:

- norāda enerģijas avotu, kurš tika izmantots elektrības ražošanai, minot ražošanas laikus un vietas, kā arī, hidroelektroiekārtu gadījumā, norāda to jaudu,

- tā paredzēta, lai elektrības, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, ražotāji varētu uzskatāmi pierādīt, ka viņu pārdotā elektrība ir ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus šīs direktīvas nozīmē.

4. Šādus izcelsmes apliecinājumus, kas izsniegti saskaņā ar 2. punktu, dalībvalstīm savstarpēji jāatzīst, taču vienīgi kā 3. punktā minēto elementu pierādījumu. Atteikumu atzīt izcelsmes apliecinājumu par šādu pierādījumu, jo īpaši ar krāpšanas novēršanu saistītu iemeslu dēļ, jāpamato ar izvērtējumu pēc objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem. Izcelsmes apliecinājuma atzīšanas atteikuma gadījumā Komisija var piespiest atteikuma paudēju atzīt izcelsmes apliecinājumu, jo īpaši attiecībā uz objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ar kuriem pamatota šāda atzīšana.

5. Dalībvalstis vai kompetentās iestādes ievieš attiecīgus mehānismus, lai nodrošinātu, ka izcelsmes apliecinājumi ir gan precīzi, gan ticami, un 3. panta 3. punktā minētajā ziņojumā šīs iestādes izklāsta pasākumus, kas veikti, lai nodrošinātu apliecinājumu sistēmas uzticamību.

6. Pēc apspriešanās ar dalībvalstīm Komisija 8. pantā minētajā ziņojumā izvērtē veidu un paņēmienus, ko dalībvalstis varētu pielietot, lai apliecinātu tādas elektrības izcelsmi, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus. Vajadzības gadījumā Komisija ierosina Eiropas Parlamentam un Padomei pieņemt vispārējus noteikumus šajā sakarā.

6. pants

Administratīvās procedūras

1. Dalībvalstis vai to ieceltas kompetentās iestādes novērtē esošo tiesisko un regulatīvo bāzi attiecībā uz licencēšanas kārtību vai citām procedūrām, kas noteiktas Direktīvas 96/92/EK 4. pantā un ko piemēro ražošanas uzņēmumiem attiecībā uz elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, minēto novērtēšanu veicot, lai:

- mazinātu reglamentējošos un nereglamentējošos šķēršļus, kas kavē palielināt elektrības ražošanu, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus,

- racionalizētu un paātrinātu administratīvās procedūras attiecīgajā pārvaldes līmenī, un

- nodrošinātu, ka noteikumi ir objektīvi, atklāti un nediskriminējoši, kā arī pilnībā ievērotu ar neizsīkstošajiem enerģijas avotiem saistīto dažādo tehnoloģiju īpatnības.

2. Dalībvalstis līdz 2003. gada 27. oktobrim publicē ziņojumu par 1. punktā minēto novērtējumu, attiecīgā gadījumā norādot veiktās darbības. Šā ziņojuma mērķis ir piemērotā gadījumā valsts tiesību aktu kontekstā sniegt norādi par to, kurš posms ir sasniegts, jo īpaši:

- koordinācijā starp dažādām administratīvām iestādēm attiecībā uz termiņiem, licences pieprasījumu saņemšanu un izskatīšanu;

— varbūtēju pamatnostādņu izstrādē attiecībā uz 1. punktā minētajām darbībām un operatīvās plānošanas procedūras piemērošanas lietderībā elektrības ražotājiem, kas izmanto neizsīkstošos enerģijas avotus, un

— to institūciju izvēlē, kas būs vidējās strīdos starp iestādēm, kuras atbild par licenču izsniegšanu, un licenču pieprasītājiem.

3. Komisija 8. pantā minētajā ziņojumā, pamatojoties uz šā panta 2. punktā minētajiem dalībvalstu ziņojumiem, novērtē, kura pieredze ir vislabākā, lai sasniegtu 1. punktā minētos mērķus.

7. pants

Jautājumi saistībā ar elektrotīkliem

1. Neskarot elektrotīkla izturības un drošības uzturēšanu, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori savā teritorijā garantē tādas elektrības pārvadi un sadali, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus. Attiecībā uz elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, tās var arī paredzēt prioritāru pieeju elektrotīklam. Izvietojot elektrostaciju iekārtas, pārvades sistēmu operatori, ciktāl to ļauj valsts elektrosistēmas darbība, dod priekšroku tādām, kuras izmanto neizsīkstošos enerģijas avotus.

2. Dalībvalstis izveido tiesisku regulējumu vai prasa pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem izstrādāt un publicēt savus standarta noteikumus attiecībā uz izmaksu segšanu saistībā ar tādiem tehniskiem pielāgojumiem, kā pieslēgumi tīklam un tīkla ievilkšana, kas vajadzīgi, lai integrētu jaunus ražotājus, kuri ievada savstarpēji savienotajā tīklā elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus.

Šiem noteikumiem jāpamatojas uz objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem, jo īpaši ņemot vērā visas izmaksas un ieguvumus, kas saistīti ar minēto ražotāju pieslēgšanu tīklam. Noteikumos var paredzēt dažādu veidu pieslēgumus.

3. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var prasīt pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem pilnībā vai daļēji segt 2. punktā minētās izmaksas.

4. Pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem jāsniedz jebkuram jaunam ražotājam, kas vēlas saņemt pieslēgumu, visaptveroša un detalizēta ar pieslēgšanu saistīto izmaksu tāme. Dalībvalstis var ļaut elektrības ražotājiem, kas izmanto neizsīkstošos enerģijas avotus un vēlas saņemt pieslēgumu tīklam, izsludināt konkursu par pieslēgšanas darbiem.

5. Dalībvalstis izveido tiesisku regulējumu vai prasa pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem izstrādāt un publicēt savus standarta noteikumus attiecībā uz sistēmu uzstādīšanas, kā pieslēguma tīklam un tīkla ievilkšanas, izmaksu dalīšanu visu to ražotāju starpā, kas gūst labumu no šiem darbiem.

Izmaksu dalīšanu veic, izmantojot mehānismu, kas pamatots uz objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ņemot vērā labumus, kurus no pieslēgumiem gūst sākotnēji un vēlākā laikā pieslēgtie ražotāji, kā arī pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka samaksas iekasēšana par pārvadi un sadali nav diskriminējoša attiecībā uz elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, tostarp jo īpaši tādu elektrību, kas, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, ražota nomaļos reģionos, kā salās un reģionos ar zemu iedzīvotāju blīvumu.

Attiecīgā gadījumā dalībvalstis izveido tiesisku regulējumu vai prasa pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem nodrošināt, ka samaksa, ko par elektrības pārvadi un sadali iekasē no uzņēmumiem, kas izmanto neizsīkstošos enerģijas avotus, atspoguļo reālus izmaksu ietaupījumus, kas radušies uzņēmuma pieslēgšanas pie tīkla rezultātā. Šādi izmaksu ietaupījumi var rasties, izmantojot tiešu pieslēgumu zemsprieguma tīklam.

7. Dalībvalstis 6. panta 2. punktā minētajā ziņojumā aplūko arī pasākumus, kas veikti, lai veicinātu elektrotīkla pieejamību elektrībai, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus. Šajā ziņojumā *inter alia* aplūko patēriņa divvirzienu mērīšanas ieviešanas lietderību.

8. pants

Kopsavilkuma ziņojums

Pamatojoties uz dalībvalstu ziņojumiem saskaņā ar 3. panta 3. punktu un 6. panta 2. punktu, Komisija līdz 2005. gada 31. decembrim un pēc tam ik pēc pieciem gadiem iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei kopsavilkuma ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu.

Šajā ziņojumā:

— aplūko tādas elektrības ārējo izmaksu atspoguļojuma attīstību, kas ražota, izmantojot izsīkstošos enerģijas avotus, un elektrības ražošanai piešķirtā valsts atbalsta ietekmi,

— ņem vērā dalībvalstu iespējas izpildīt valsts orientējošo mērķi, kas ieviests ar 3. panta 2. punktu, pasaules orientējošo mērķi, kas minēts 3. panta 4. punktā, kā arī diskriminācijas esamību dažādu enerģijas avotu starpā.

Vajadzības gadījumā Komisija kopā ar ziņojumu iesniedz turpmākus priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei.

9. pants

Pārņemšana

Ne vēlāk kā 2003. gada 27. oktobrī dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Par to tās tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka šādas atsauces izdarīšanas metodes.

10. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā tās publicēšanas dienā *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

11. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2001. gada 27. septembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētāja

N. FONTAINE

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

C. PICQUÉ

PIELIKUMS

Atsauces vērtības individuālu dalībvalstu orientējošajiem mērķiem attiecībā uz elektrības, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, patēriņa ieguldījumu bruto elektrības patēriņā līdz 2010. gadam (*)

	NEA-E TWh 1997 (**)	NEA-E % 1997 (**)	NEA-E % 2010 (**)
Beļģija	0,86	1,1	6,0
Dānija	3,21	8,7	29,0
Vācija	24,91	4,5	12,5
Grieķija	3,94	8,6	20,1
Spānija	37,15	19,9	29,4
Francija	66,00	15,0	21,0
Īrija	0,84	3,6	13,2
Itālija	46,46	16,0	25,0 ⁽¹⁾
Luksemburga	0,14	2,1	5,7 ⁽²⁾
Nīderlande	3,45	3,5	9,0
Austrija	39,05	70,0	78,1 ⁽³⁾
Portugāle	14,30	38,5	39,0 ⁽⁴⁾
Somija	19,03	24,7	31,5 ⁽⁵⁾
Zviedrija	72,03	49,1	60,0 ⁽⁶⁾
Apvienotā Karaliste	7,04	1,7	10,0
Kopienā	338,41	13,9 %	22 % ^(****)

(*) Ņemot vērā šajā pielikumā norādītās atsaucē vērtības, dalībvalstis pieņem, ka pamatnostādņēs par valsts palīdzību vides aizsardzībai ir paredzētas valsts atbalsta shēmas tādas elektrības pielietojuma veicināšanai, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus.

(**) Dati attiecas uz NEA-E nacionālo ražošanas apjomu 1997. gadā.

(***) NEA-E procentuālie skaitļi 1997. un 2010. gadam ir iegūti, pamatojoties uz NEA-E nacionālo ražošanas apjomu, kas izdalīts ar bruto nacionālo elektrības patēriņu. Gadījumā, ja notiek iekšējā tirdzniecība ar NEA-E (atbilstoši sertificētu vai ar reģistrētu izcelsmi), šo procentuālo daudzumu aprēķins ietiek konkrētajām dalībvalstīm atbilstošos skaitļus 2010. gadam, bet ne Kopienas kopējo daudzumu.

(****) Noapaļots skaitlis, kas iegūts no augstākminētajām atsaucē vērtībām.

(1) Itālija ir paziņojusi, ka 22 % ir reāli sasniedzams skaitlis, pieņemot, ka bruto nacionālais elektrības patēriņš 2010. gadā būs 340 TWh. Ņemot vērā šajā pielikumā norādītās atsaucē vērtības, Itālija ir pieņēmusi, ka bruto nacionālā elektrības ražošana, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, 2010. gadā sasniegs apjomu līdz 76 TWh. Šis skaitlis ietver ieguldījumu saistībā ar bioloģiski nenoārdāmo daļu sadzīves un rūpnieciskajos atkritumos, ko izmanto saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem par atkritumu apsaimniekošanu. Šajā sakarā spēja sasniegt orientējošo mērķi, kā minēts šajā pielikumā, ir atkarīga *inter alia* no nacionālā elektroenerģijas pieprasījuma 2010. gadā.

(2) Ņemot vērā šajā pielikumā norādītās orientējošās atsaucē vērtības, Luksemburga uzskata, ka 2010. gadam izvirzīto mērķi iespējams sasniegt vienīgi tad, ja:

- kopējais elektrības patēriņš 2010. gadā nepārsniedz 1997. gada līmeni,
- vēja generatoru radītās elektrības daudzumu iespējams palielināt 15 reizes,

- biogāzes ģeneratoru radītās elektrības daudzumu iespējams palielināt 208 reizes,
 - elektrību, kas saražota, izmantojot Luksemburgas vienīgo sadzīves atkritumu dedzināšanas krāsni, kura 1997. gadā valstī nodrošināja pusi no elektrības, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, iespējams ieskaitīt pilnā apjomā,
 - elektrības daudzumu, kas saražots, izmantojot fotogalvaniskos elementus, iespējams palielināt līdz 80 GWh, un tiktāl, cik iespējams izpildīt iepriekšējos punktus, ņemot vērā tehniskās iespējas un atvēlēto laiku.
- Ņemot vērā dabas resursu trūkumu, turpmāks hidroelektriskajās stacijās ražotās elektrības apjoma pieaugums nav iespējams.
- (3) *Austrija* ir paziņojusi, ka 78,1 % ir reāli sasniedzams skaitlis, pieņemot, ka bruto nacionālais elektrības patēriņš 2010. gadā būs 56,1 TWh. Ņemot vērā to, ka elektrības ražošana, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, ir lielā mērā atkarīga no hidroenerģijas un līdz ar to — no ikgada nokrišņu daudzuma, 1997. un 2010. gadam atbilstošos skaitļus būtu jāaprēķina, pamatojoties uz ilggadīgo novērojumu datiem un ņemot vērā hidroloģiskos un klimatiskos apstākļus.
- (4) *Portugāle*, ņemot vērā šajā pielikumā norādītās atsaucēs vērtības, ir paziņojusi, ka, lai 1997. gada procentuālo daļu attiecībā uz elektrību, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, varētu saglabāt kā orientējošu mērķi 2010. gadam, ir ticis pieņemts, ka:
- būs iespējams turpināt īstenot valsts elektroenerģijas plānu, rodot jaunas hidroenerģijas jaudas, kas pārsniedz 10 MW,
 - citu jaudu, kas saistītas ar neizsīkstošiem enerģijas avotiem un ko iespējams uzturēt vienīgi ar valsts atbalstu, ikgada pieaugums, salīdzinot ar pašreizējo, būs astoņkārtīgs.
- Šie pieņēmumi nozīmē, ka jaunas jaudas elektrības ražošanai, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, izņemot lielās hidroelektrostacijas, pieaugs divtik ātri salīdzinājumā ar bruto nacionālā elektrības patēriņa pieaugumu.
- (5) *Somijas* rīcības plānā attiecībā uz neizsīkstošajiem enerģijas avotiem ir izvirzīti mērķi neizsīkstošo enerģijas avotu izmantošanas apjomam 2010. gadā. Šie mērķi ir izvirzīti, pamatojoties uz apjomīgiem izpētes darbiem. Rīcības plānu ir apstiprinājusi valdība 1999. gada oktobrī.
- Saskaņā ar Somijas rīcības plānu, procentuālais tās elektrības daudzums, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, 2010. gadā būs 31 %. Šis orientējošais mērķis ir ļoti augsts, un tā sasniegšanai Somijā būs vajadzīgs veikt plašus veicināšanas pasākumus.
- (6) Ņemot vērā šajā pielikumā norādītās atsaucēs vērtības, *Zviedrija* atzīmē, ka mērķa sasniegšanas iespējas ir lielā mērā atkarīgas no klimatiskajiem apstākļiem, kas būtiski ietekmē hidroelektrostacijās saražotās elektrības apjomus, jo īpaši atkarībā no nokrišņu daudzuma svārstībām to apjomā un gada gaitā, un atkarībā no ieplūdes. Hidroelektrostacijās saražotās elektrības daudzums var būtiski svārstīties. Ļoti sausos gados tas var būt 51 TWh, bet nokrišņiem bagātos gados sasniegt 78 TWh. Tādēļ 1997. gadam atbilstošo skaitli būtu jāaprēķina, pamatojoties uz ilggadīgo novērojumu datiem un ņemot vērā hidroloģiskos un klimatiskos apstākļus.
- Valstīs, kurās hidroelektrostacijās iegūtās elektrības daudzums ir procentuāli augsts, vispārpieņemta metode ir izmantot statistikas datus par ūdens ieplūdi, aptverot 30 līdz 60 gadus ilgu laika posmu. Tā, saskaņā ar Zviedrijā pielietoto metodiku un pamatojoties uz datiem par laika posmu no 1950. līdz 1999. gadam, kas izlīdzina atšķirības hidroelektrostaciju kopējā ražošanas jaudā un ūdens ieplūdē dažādos gados, iegūts hidroelektrostacijās saražotās elektrības vidējais daudzums, 64 TWh, kas atbilst 46 % 1997. gadā, un šajā sakarā Zviedrija atzīst, ka 52 % būtu reālāk sasniedzams mērķis 2010. gadam.
- Turklāt Zviedrijas iespējas mērķa sasniegšanai ierobežo tas, ka atlikušās neizmantotās upes aizsargā likums. Pie tam Zviedrijas spēja sasniegt mērķi ir lielā mērā atkarīga no:
- koģenerācijā ražotās enerģijas apjoma pieauguma atkarībā no iedzīvotāju blīvuma, pieprasījuma pēc siltumenerģijas un no tehnoloģiju attīstības, jo īpaši melno šķīdumu gazifikācijas attīstības, un
 - vēja ģeneratoru licencēšanas saskaņā ar valsts tiesību aktiem, plašas sabiedrības atbalstu, tehnoloģiju attīstību un tīkla paplašināšanu.